ECLI:LV:RVPT:2022:0406.C30749921.7.S
Lieta Nr.C30749921
Lietvedības Nr. C2966-22/8

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
2022.gada 6.aprīlī

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa šādā sastāvā:
tiesnese I.Krēvica
2022.gada 6.aprīlī
Rīgā, Abrenes ielā 8, rakstveida procesā izskatīja vienkāršotās procedūras civillietu If P&C Insurance AS Latvijas filiāle prasībā pret SIA "ZR Nami" par zaudējumu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2021.gada 10.novembrī tiesā saņemts If P&C Insurance AS Latvijas filiāle (turpmāk tekstā arī prasītājs) prasības pieteikums vienkāršotajā procedūrā pret SIA "ZR Nami" (turpmāk tekstā arī atbildētājs) par zaudējumu piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2018. gada 12.septembrī /adrese/, tika saliets /pers. A/ apdrošinātais dzīvoklis Nr. /numurs1/ (turpmāk tekstā – Dzīvoklis). 2018.gada 13.septembrī SIA "ZR Nami" sastādīja aktu par saliešanas gadījumā konstatētajiem bojājumiem, kurā konstatēts ūdens noplūdes iemesls – ūdens noplūde no dzīvokļa Nr./numurs2/ bojāta dvieļu žāvētāja savienojuma. Dzīvoklim nodarītie bojājumi norādīti arī 2018. gada 17.septembra īpašuma apskates protokolā.

Kopējais Dzīvoklim noplūdes rezultātā nodarīto zaudējumu apjoms saskaņā ar SIA "Built In" sagatavoto un setificēta būvspeciālista /pers. C/ apstiprināto tāmi ir 1623,70 eiro.

Pamatojoties uz negadījuma brīdī spēkā esošā privātpersonu īpašuma apdrošināšanas līguma (apdrošināšanas polises Nr./numurs/) noteikumiem, If Apdrošināšana ir izmaksājusi /pers. A/ apdrošināšanas atlīdzību par ūdensvada bojājuma rezultātā Dzīvoklim nodarīto kaitējumu.

Tiesību norma, pēc kura vadoties konstatējams, ka dvieļu žāvētājs ir kopīpašuma sastāvdaļa, ir Dzīvokļa īpašuma likuma 4.panta pirmās daļas 1.punkts. Dvieļu žāvētājs ir karstā ūdens kopējās sistēmas elements un tā funkcionēšana ir atkarīga no kopējām inženierkomunikācijām. Tas nespēj funkcionēt patstāvīgi, to nav iespējams atslēgt vai noņemt, neiejaucoties kopējā siltā ūdens apgādes sistēmā.

Lietā nav strīda, ka konkrētajā gadījumā māja /adrese/, ir nodota atbildētāja pārvaldīšanā. Minētā iemesla dēļ, ievērojot Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6. panta otrās daļas 1. punkta d) apakšpunktā noteikto, ka obligāti veicamās pārvaldīšanas darbības ietver dzīvojamās mājas, tajā esošo iekārtu un komunikāciju apsekošanu, tehnisko apkopi un kārtējo remontu, atbildētājam ir tiesības un pienākums pārvaldīt un apsaimniekot mājas kopīpašumā esošās daļas, tai skaitā, bet ne tikai, mājas ūdensapgādes sistēmu Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likumā noteiktajā kārtībā.

Ņemot vērā minēto, atbildētājs, kā dzīvojamās mājas pārvaldnieks, ir atbildīgs par mājas kopīpašumā esošo daļu un kopējo inženiertehnisko komunikāciju pienācīgu uzturēšanu un pārbaudi, kā arī par tehnisko apkopi un remontu. Ņemot vērā atbildētāja sastādīto aktu par saliešanas gadījumā konstatētajiem bojājumiem, ka noplūde notika dvieļu žāvētāja savienojuma bojājuma dēļ (kas ir karstā ūdensvada sastāvdaļa), kas ir daļa no mājas kopējām inženiertehniskajām komunikācijām, atbildētājs ir pilnībā atbildīgs par notikušo noplūdi un tā rezultātā nodarītajiem zaudējumiem.

If Apdrošināšana ir izmaksājusi atlīdzību EUR 1623,70, apmaksājot salietā dzīvokļa atjaunošanas darbus būvkomersantu reģistrā reģistrētam būvkomersantam SIA "Built In" saskaņā ar augstākminēto tāmi. Tā kā saskaņā ar apdrošināšanas polises nosacījumiem, iestājoties apdrošināšanas gadījumam apdrošinājuma ņēmējam jāuzņemas pašrisks EUR 140,00 apmērā, If Apdrošināšanai nodarīto zaudējumu apmērs sastāda EUR 1483,70.

Saskaņā ar Apdrošināšanas līguma likuma 45. panta pirmo daļu apdrošinātājam, kas izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību, ir subrogācijas tiesība, t.i., apdrošinātāja, kas ir izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību, tiesība pārņemt apdrošinātā prasības tiesības izmaksātās summas apmērā pret personu, kura ir atbildīga par zaudējumiem. If Apdrošināšana ir izmaksājusi apdrošināšanas atlīdzību saistībā ar Dzīvoklim nodarītajiem bojājumiem, līdz ar to If Apdrošināšana pilnībā pārņem no apdrošinātās personas prasības tiesības EUR 1483,70 pmērā.

If Apdrošināšana 2018.gada 22.augustā nosūtīja uz atbildētāja juridisko adresi vēstuli, prasot regresa kārtībā atlīdzināt zaudējumus izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības EUR 564,18 apmērā.

Atbildētājs 2019.gada 29.augustā atbildes vēstulē norādīja, ka atsakās atlīdzināt radušos zaudējumus, jo nav konstatējami zaudējumu atlīdzināšanas priekšnosacījumi.

Atbildētājs norāda, ka tā kā dzīvojamā māja nav sadalīta dzīvokļu īpašumos, Dzīvokļa īpašuma likums nav piemērojams.

Atbildētāja viedoklis nav pamatots, jo mājas nesadalīšana dzīvokļu īpašumos nekādi nesamazina atbildētāja pienākumu to apsaimniekot, par ko tas pats ir atbilstoši vienojies ar mājas īpašniekiem.

Otrkārt, apdrošināšanas gadījuma iemesls ir kopējo mājas komunikāciju bojājums, kas atbildētājam ir jāapsaimnieko jebkurā gadījumā.

Treškārt, ja māja ir kopīpašums, tad atbildētāja pienākums to apsaimniekot nevis samazinās, bet gan palielinās, jo tādā gadījumā kopīpašums ir jebkuras un visas mājas komunikācijas – gan tās, kas ir ārpus dzīvokļa (dzīvokļa īpašuma Dzīvokļa īpašuma likuma 4.panta izpratnē), gan arī tās, kas atrodas dzīvokļa robežās.

Ceturtkārt, Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 5.pants paredz, ka minētais likums pilnībā piemērojams arī attiecībā uz kopīpašumā esošam mājām Civillikuma izpratnē attiecībā uz obligāto pārvaldīšanas darbību veikšanu, kas cita starpā ir arī ūdensvada apsekošana un uzturēšana kārtībā. Kā jau iepriekš norādīts, ka lietā nav strīda, ka konkrēto dzīvojamo māju pārvalda atbildētājs uz attiecīga mājas kopīpašnieku lēmuma pamata.

Dzīvokļa īpašuma 4.pants šajā lietā piemērojams tiktāl, ciktāl tā ir vienīgā tiesību norma, kas definē kādas inženierkomunikācijas pieder pie dzīvokļa īpašuma, bet kādas pie kopīpašuma. Vadoties no šīs normas ir skaidrs, ka jebkurā gadījumā dvieļu žāvētājs, kas ir kopējā karstā ūdensvada sastāvdaļa, ir ārpus dzīvokļa īpašnieka vai lietotāja atbildības robežas. Taču, kā jau iepriekš minēts, šajā lietā šai normai pat nav būtiskas nozīmes, jo kopīpašums ir visa māja, kas nozīmē, ka atbildētāja atbildības sfēra ir pat lielāka nekā tas būtu gadījumā, ja dzīvojamā māja būtu sadalīta dzīvokļu īpašumos.

Tiesību doktrīnā atzīts, ka zaudējumu atlīdzības pienākums iestājas tad, kad vienlaicīgi pastāv trīs šādi priekšnoteikumi: 1) prettiesiska vainojama rīcība (ietver arī vainojamības vai attaisnojumu neesamības noskaidrošanu); 2) kaitējuma esamība; 3) cēloniskais sakars starp prettiesisko rīcību un kaitējumu (prof. Dr.habil.iur. Kalvis Torgāns. Vainas vai attaisnojumu meklējumi civiltiesībās. Jurista Vārds, Nr.20, 2005.gada 31.maijs).

Atbildētāja prettiesiska rīcība. Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6.panta otrās daļas 1.punkta d) apakšpunkts nosaka, ka apsaimniekotājam obligāti jāveic dzīvojamās mājas, tajā esošo iekārtu un komunikāciju apsekošana, tehniskā apkope un kārtējais remonts,

Apsaimniekotāja pienākumi ir konkretizēti 2010.gada 28.septembra Ministru kabineta noteikumos Nr.907 "Noteikumi par dzīvojamās mājas apsaimniekošanu, tehnisko apkopi, kārtējo remontu un energoefektivitātes minimālajām prasībām". Šo noteikumu 13.punkts paredz, ka apsaimniekotājs reizi mēnesī veic inženierkomunikāciju vizuālo pārbaudi apkures, ūdensapgādes, kanalizācijas, ventilācijas un gāzesapgādes sistēmām. Šādas apsekošanas mērķis, saskaņā ar noteikumu 2.punktu, ir nodrošināt dzīvojamās mājas uzturēšanu visā tās ekspluatācijas laikā un lai nepieļautu apdraudējuma iestāšanos.

Prasītāja ieskatā dzīvojamās mājas karstā ūdens sistēmas bojājums, kā tas secināms no atbildētāja aktā sniegtās informācijas, nav uzskatāms par nejaušu notikumu vai nepārvaramas varas apstākli Civillikuma 1773.panta izpratnē. Appludināšanas rezultātā izraisītie zaudējumi nav uzskatāmi par nejaušiem Civillikuma 1773.panta izpratnē, bet ir atbildētāja prettiesiskas bezdarbības sekas, proti, noplūdi varēja novērst, ja dzīvojamās mājas kopējās inženiertehniskās komunikācijas būtu uzturētas pienācīgā tehniskā kārtībā, kas ir atbildētāja, kā mājas pārvaldnieka, tiešais pienākums.

Atbildētājs nav pienācīgi sekojis tā apsaimniekošanā nodotās dzīvojamās mājas komunikāciju tehniskajam stāvoklim, kas rezultātā noveda pie Dzīvokļa iekštelpu bojājumiem, tādējādi nodarot zaudējumus trešās personas mantai.

Prasība pamatota ar to, ka atbildētājs kā mājas pārvaldnieks neveic obligāti veicamās darbības, par kurām finansējums tiek nodrošināts, jo dzīvokļu īpašnieki maksā apsaimniekošanas maksu pēc atbildētāja piestādītiem rēķiniem.

Augstākās tiesas Senāta 2008.gada 29.oktobra spriedumā lietā SKC-332/2008, norādīts, ka nepieciešamo līdzekļu apmērs, lai bojātā lieta atgūtu savu iepriekšējo stāvokli, ir kritērijs, pēc kura iespējams noteikt, kādā apmērā ir noticis esošās mantas samazinājums.

Kompetentas personas sastādīta tāme šādos gadījumos var būt pierādījums līdzekļu apmēram, kas ir nepieciešams sākotnējo dzīvokļa īpašību atjaunošanai. Bet vērtēts var tikt jautājums, vai ir pierādīts, ka visi tāmē norādītie veicamie darbi ir nepieciešami konkrēto bojājumu novēršanai. Kā arī gadījumā, ja tiek apšaubītas tāmē norādītās materiālu un darbu vērtības, tad šaubām ir jābūt balstītām uz lietā esošiem un novērtētiem pierādījumiem.

Prasītājs uzskata, ka ir pierādīts arī cēloniskais sakars starp atbildētāja prettiesisko rīcību un zaudējumiem, jo tieši inženierkomunikācijas avārijas rezultātā, kam par iemeslu bija atbildētāja prettiesiska bezdarbība, tika nodarīti zaudējumi apdrošinātajam Dzīvoklim, ko sedza If Apdrošināšana apdrošināšanas atlīdzības veidā. Pamatojoties uz Apdrošināšanas līguma likuma 45. panta pirmo daļu If Apdrošināšana minētos zaudējumus ir tiesīga prasīt atlīdzināt no vainīgās personas, t.i., no atbildētāja.

Ceļot prasību tiesā, If Apdrošināšanai ir radušies izdevumi advokāta palīdzības apmaksai. Civilprocesa likuma 33.panta trešās daļas izpratnē šādi izdevumi ir uzskatāmi par ar lietas vešanu saistītiem izdevumiem, un atbilstoši Civilprocesa likuma 44.pantam prasības apmierināšanas gadījumā izdevumus piespriež no atbildētāja par labu prasītājam.

Pamatojoties uz Civillikuma 1770., 1773., 1775., 1779.pantu, Dzīvokļa īpašuma likuma 4.panta pirmās daļas 1.punktu, Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 5.pantu, 6.panta otrās daļas 1.punkta d) apakšpunku, Apdrošināšanas līguma likuma 45.panta pirmo daļu, Civilprocesa likuma 1., 44., 34.pantu, 41.panta pirmo daļu, 74.pantu, 93.panta pirmo daļu, 127., 195.pantu, Ministru kabineta noteikumu Nr.907 13. punktu prasītājs lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam zaudējumus EUR 1483,70, samaksāto valsts nodevu, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus, ar lietas vešanu saistītos izdevumus advokāta palīdzības apmaksai EUR 222,55 apmērā; noteikt tiesības prasītājam saņemt 6% gadā no piespriestās summas par laiku līdz sprieduma izpildei.

2021.gada 13.decembrī tiesā saņemti atbildētāja paskaidrojumi, kur atbildētājs norāda ka prasību neatzīst.

Atbildētājs norāda, prasības pieteikumā norādīts, ka 2018.gada 12.septembrī tika saliets /pers. A/ dzīvoklis, par ko 2018.gada 13.septembrī tika sastādīts akts, kurā konstatēts ūdens noplūdes iemesls – noplūde no dzīvokļa /numurs2/ bojātā dvieļu žāvētāja savienojuma.

Atbildētāja rīcībā esošajā Avārijas izmeklēšanas aktā attiecībā uz prasītāja norādīto ūdens noplūdi 2018.gada 12.septembrī, ko 2018.gada 12.septembrī sastādījuši apdrošinātā dzīvokļa /numurs1/ īpašnieka pārstāvis un dzīvojamo māju apkalpojošā uzņēmuma SIA "UNISERVISS" pārstāvis, ir norādīts cits ūdens noplūdes iemesls – noplūde sienā no kapara caurules, nevis dvieļu žāvētāja savienojums. Turklāt dvieļu žāvātāja uzstādīšana dzīvoklī /numurs2/ nav tikusi saskaņota ar atbildētāju.

Atbildētājs atsaucas uz Dzīvokļa īpašuma likuma 3.panta otrās daļas 2.punktu, 3.panta otrās daļas 3.punktu.

Neatkarīgi no tā vai noplūde ir notikusi no caurules sienā vai no vannas istabas aprīkojuma – dvieļu žāvētāja, atbildētājs nav par to atbildīgs, jo šis aprīkojums atrodas dzīvoklī līdz kopīpašuma stāvvadiem. Kopīpašumā esošās dzīvojamās mājas daļas elementu funkcionēšanai tie nav nepieciešami, tas ir kopīpašumā esošās dzīvojamās mājas daļas elementi var funkcionēt patstāvīgi bez minētajiem atsevišķā dzīvokļa elementiem. Tas nozīmē, ka par šo atsevišķo dzīvokļa elementu tehnisko stāvokli atbildīgs ir pats dzīvokļa īpašnieks

Dzīvokļa īpašuma likuma 14.panta pirmās daļas norma noteic, ka dzīvokļa īpašnieks ir atbildīgs par zaudējumu nodarīšanu citiem dzīvokļu īpašniekiem.

Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītājs 2018.gada 22.augustā nosūtīja atbildētājam pretenziju, prasot regresa kārtībā atlīdzināt zaudējumus izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības EUR 564,18 apmērā. Minētais ir pretrunā ar prasītāja norādīto, ka avārija ir notikusi vēlāk, tas ir 2018.gada 12.septembrī. Turklāt prasības summa šajā lietā ir EUR 1483,70, kas pārsniedz izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības summu EUR 564,18.

Atbildētājs paskaidrojumus pamato uz Dzīvokļa īpašuma likuma 3.panta otrās daļas 2. un 3.punktu, Dzīvokļa īpašuma likuma 14.panta pirmo daļu.

2022.gada 21.janvārī tiesā saņemti atbildētāja papildus paskaidrojumi, kur atbildētājs norāda, ka lietas materiāliem nav pievienoti pierādījumi, kas apstiprina prasītāja norādītos apstākļus.

Atbildētājs ir iepazinies ar prasības pieteikumam pievienotajiem dokumentiem un konstatējis, ka tie nesniedz atbildi uz to, kādēļ prasības pieteikumā ir norādīts, ka atbildētājam nosūtītajā pretenzijā prasītājs ir prasījis regresa kārtībā atlīdzināt zaudējumus izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības EUR 564,18 apmērā, bet prasības summa ir EUR 1483,70, kas ir apmēram trīs reizes vairāk. Lietas materiāliem nav pievienota prasītāja norādītā 2018.gada 22.augusta pretenzija, kā arī pierādījumi par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu EUR 564,18 apmērā.

2018.gada 13.septembra aktam nav juridiska spēka, un tas nav izmantojams tiesību īstenošanai vai likumisko interešu aizstāvībai. Prasības pieteikumā norādīts, ka 2018.gada 12.septembrī tika saliets /pers. A/ dzīvoklis, par ko 2018.gada 13.septembrī tika sastādīts akts, kurā konstatēts

ūdens noplūdes iemesls - noplūde no dzīvokļa /numurs2/ bojāta dvieļu žāvētāja savienojuma. Minētais dokuments ir pievienots prasības pieteikuma 4.pielikumā. Kā minētā akta sastādītāji tajā ir norādīti dzīvokļa /numurs1/ īpašnieks /pers. A/ un atbildētāja/amats/ /pers. F/. Iepazīstoties ar šo dokumentu, atbildētājs ir konstatējis, ka šāds dokuments neatrodas atbildētāja lietvedībā. Kopš 2020.gada 14.maija /pers. F/ vairs nav atbildētāja amatpersona, un atbildētājam ar viņu nav izdevies sazināties, lai noskaidrotu šī dokumenta sastādīšanas apstākļus.

Papildus minētajam konstatējams, ka šim dokumentam nav juridiska spēka. Atbildētājs atsaucas uz Dokumentu juridiskā spēka likuma 1.panta otro daļu, 4.panta pirmās daļa 3.punktu, 3.panta pirmo daļu, 5.panta pirmo daļu.

/pers. A/ nav parakstījis 2018.gada 13.septembra aktu, kā arī nekad nav bijis dzīvokļa /numurs 1/ īpašnieks, kā arī akta sastādīšanas brīdī nav bijis tā lietotājs.

Kā redzams no Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījuma Nr./numurs A/(kadastra numurs: /numurs B/, /adrese/) II daļas 1. iedaļas ieraksta 23, /pers. A/ 15.09.2004. uz 01.06.2004. pirkuma līguma pamata ir bijusi nostiprināta īpašuma tiesība uz zemi un ēku 37/322 domājamo daļu (lietošanā dzīvokļi /numurs1/ un /numurs3/). 38.4. 2017.gada 12.decembrī /pers. A/ ir atsavinājis 1/23 domājamo daļu no sev piederošā nekustamā īpašuma /adrese A/ (skat. II daļas 1. iedaļas ierakstu 38, lēmums 08.02.2018), kā arī 31.05.2018. ir atsavinājis atlikušo 1/14 domājamo daļu no sev piederošā nekustamā īpašuma /adrese A/ ((skat. II daļas 1. iedaļas ierakstu 39, lēmums 11.10.2018.).

Laika periodā, kad /pers. A/ bija domājamo daļu no nekustamā īpašuma /adrese A/ īpašnieks, viņš nebija dzīvokļa /numurs1/ lietotājs, bet to lietoja citas personas, ar kurām atbildētājs slēdza apsaimniekošanas (pārvaldīšanas) līgumus. Atbildētājs ar /pers. A/ nekad nav slēdzis dzīvojamās mājas pārvaldīšanas līgumu, kurā būtu noteikts no šāda līguma izrietošais atbildētāja atbildības apjoms.

Ņemot vērā, ka /pers. A/ 2018.gada 13.septembrī nebija dzīvokļa lietotājs, nav parakstījis šo aktu, kā arī nav zināms, vai /pers.F/ aktu ir parakstījis pašrocīgi vai tas atveidots ar tehniskiem līdzekļiem, 2018.gada 13.septembra aktam nav juridiska spēka, un tas nav izmantojams tiesību īstenošanai vai likumisko interešu aizstāvībai.

Atbildētājs nav atbildīgs par zaudējumu nodarīšanu.

Doktrīnā atzīts, ka dzīvojamo māju īpašniekiem ir jārūpējas par to, lai viņu mājās tiktu veiktas visas nepieciešamās apsaimniekošanas vai pārvaldīšanas darbības .

Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2016.gada 29.februāra spriedumā lietā Nr. SKC-37/2016 ir norādīts uz Dzīvokļa īpašuma likuma 9.panta 1. punktā noteiktajām dzīvokļa īpašnieka pilnīgas varas tiesībām attiecībā uz dzīvokļa īpašumu, tai skaitā tiesībām valdīt un lietot dzīvokļa īpašumu, iegūt no tā labumu, izmantot to pēc sava ieskata mantas pavairošanai un vispār lietot to jebkādā veidā, ciktāl dzīvokļa īpašnieku neierobežo likumi un tas nerada traucējumus citiem dzīvokļu īpašniekiem. Tāpat ir norādīts uz Dzīvokļa īpašuma likuma 14. panta pirmo daļu, kas paredz, ka dzīvokļa īpašnieks par zaudējumu nodarīšanu citiem dzīvokļu īpašniekiem vai citām personām ir atbildīgs normatīvajos aktos, dzīvokļu īpašnieku kopības lēmumos vai savstarpēji noslēgtajos līgumos noteiktajā kārtībā.

Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma izpratnē dzīvojamās mājas īpašnieks ir arī dzīvokļa īpašuma īpašnieks (1.panta 2.punkts). Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 5.panta pirmā daļa paredz, ka dzīvojamās mājas pārvaldīšanas nodrošināšana ir dzīvojamās mājas īpašnieka pienākums. Tādējādi, ja dzīvokļa īpašuma īpašniekam ir pienākums rūpēties par dzīvojamās mājas uzturēšanu, viņam ir pienākums rūpēties arī par dzīvokļa kā atsevišķa īpašuma uzturēšanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām un šajā pienākumā ietilpst atsevišķā īpašuma elementu, tostarp iekārtu un komunikāciju apsekošana, tehniskā apkope un kārtējais remonts.

Saskaņā ar Dzīvokļa īpašuma likuma 3.panta otrās daļas 2.punktu inženiertīkli un inženierkomunikācijas atsevišķā dzīvokļa īpašumā līdz kopīpašuma stāvvadiem ir šā atsevišķā dzīvokļa īpašuma elementi. Šī likuma 3.panta otrās daļas 3.punkts noteic, ka tas pats attiecas uz inženieraprīkojuma elementiem (virtuves aprīkojums, ventilācijas ierīces, tualetes, dušas un vannas aprīkojums), bez kuriem kopīpašumā esošās dzīvojamās mājas daļas elementi var funkcionēt patstāvīgi.

Saskaņā ar noslēgto līgumu ēkas /adrese/ inženiertīklu (individuālā siltummezgla, apkures sistēmas, karstā ūdens apgādes sistēmas, aukstā ūdens apgādes sistēmas un kanalizācijas sistēmas) tehnisko apkopi nodrošina SIA "Uniserviss" atbilstoši līguma pielikumos uzskaitītajiem darbu sarakstiem.

Lietas materiāliem pievienotajā 2018.gada 12.septembra aktā, ko sastādījis dzīvojamo māju apkalpojošā uzņēmuma SIA "Uniserviss" pārstāvis, ir norādīts ūdens noplūdes iemesls – noplūde sienā no kapara caurules, kas nepārprotami liecina, ka ūdens noplūde ir notikusi no ūdensvada caurules, kas neapšaubāmi atrodas dzīvokļa īpašumā līdz kopīpašuma ūdens stāvvadam.

Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma izpratnē dzīvojamās mājas īpašnieks kopīpašnieks /pers. A/ bija uzskatāms arī par dzīvokļa īpašuma īpašnieku Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma izpratnē, kura pienākums bija dzīvojamās mājas pārvaldīšanas nodrošināšana.

Atbildētājs atsaucas uz Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 10.panta pirmo daļu, 6.panta otro daļu, 9.pantu.

Likumdevējs ir noteicis, ka par obligāti veicamām pārvaldīšanas darbībām, tajā skaitā par dzīvojamās mājas, tajā esošo iekārtu un komunikāciju apsekošanu, tehnisko apkopi un kārtējo remontu (6.panta otrās daļas 1.punkta d) apakšpunkts) primāri atbildīgs ir mājas īpašnieks. Šis pienākums var pāriet uz pārvaldnieku, noslēdzot pārvaldīšanas līgumu, nosakot pārvaldīšanas uzdevuma apjomu, tā izpildes noteikumus un kārtību. Tā kā šāds līgums starp prasītāju un atbildētāju nav noslēgts, konstatējams, ka prasītājs nav bijis uzdevis atbildētājam veikt dzīvojamās mājas pārvaldīšanas darbības, un nav noteikts atbildētāja atbildības apjoms pret prasītāju kā ēkas īpašnieku.

Turklāt jāņem vērā, ka no Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6.panta otrās daļas 1.punkta d)apakšpunktā noteiktā, ka dzīvojamās mājas obligāti veicamo pārvaldīšanas darbību skaitā ietilpst dzīvojamās mājas, tajā esošo iekārtu un komunikāciju apsekošana, tehniskā apkope un kārtējais remonts, neizriet, ka par jebkuru to bojājuma rezultātā radīto zaudējumu atbild pārvaldnieks. Daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas, tajā esošo iekārtu un komunikāciju apsekošanas, tehniskās apkopes un kārtējā remonta veikšanas kārtība un nosacījumi ir noteikti Ministru kabineta 2010.gada 28.septembra noteikumos Nr.907 "Noteikumi par dzīvojamās mājas apsekošanu, tehnisko apkopi, kārtējo remontu un energoefektivitātes minimālajam prasībām". Šie noteikumi ir izdoti saskaņā ar Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6. panta piekto daļu, lai noteiktu tieši Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6. panta otrās daļas 1. punkta a) apakšpunktā minētās obligāti veicamās dzīvojamās mājas pārvaldīšanas darbības. Minēto noteikumu 3. punkts noteic, ka dzīvojamās mājas, tās konstrukciju, kā arī tajā esošo iekārtu un inženiertīklu tehnisko stāvokli nosaka vizuālajā apskatē. Vizuāli neapskata dzīvojamās mājas konstrukcijas, kā arī iekārtu un inženiertīklu daļas, kurām būves tehniskā risinājuma dēļ nevar piekļūt. No minētā izriet, ka pat gadījumā ja ūdensvada caurule, kas atrodas dzīvoklī/numurs2/no kuras notika ūdens noplūde, būtu atzīstama par ar dzīvojamās mājas ekspluatāciju saistītu funkcionāli nedalāmu elementu, kas nepieder pie atsevišķā īpašuma, atbildētāju nevar vainot par ūdensvada bojājuma rezultātā dzīvoklim nodarīto kaitējumu, jo ar vizuālu apskati nav iespējams konstatēt ūdens caurules tehnisko stāvokli, kura nav pieejama apskatei.

Prasība ir pamatota arī ar Apdrošināšanas līguma likuma 45.panta pirmo daļu, kas noteic, ka apdrošinātājam, kas izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību, ir subrogācijas tiesība, kas nozīmē, ka apdrošinātājam, kas izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību, ir tiesība pārņemt apdrošinātā prasības tiesības izmaksātās summas apmērā pret personu, kura ir atbildīga par zaudējumiem. Tā kā atbildētājs nav atbildīgs pret /pers. A/ par nodarītajiem zaudējumiem, prasītājam nav prasījuma tiesību pret atbildētāju.

Atbildētājs paskaidrojumus pamato uz Dzīvokļa īpašuma likuma 3.panta otrās daļas 2. un 3.punktu, Dzīvokļa īpašuma likuma 14.panta pirmo daļu, Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 5 panta pirmo daļu, 6.panta otro daļu, Ministru kabineta 2010.gada 28.septembra noteikumu Nr.907 "Noteikumi

par dzīvojamās mājas apsekošanu, tehnisko apkopi, kārtējo remontu un energoefektivitātes minimālajam prasībām" 3.punktu.

2022.gada 7.februārī tiesā saņemta prasītāja atsauksme uz atbildētāja sniegtajiem paskaidrojumiem.

Prasītājs norāda, ka prasības pieteikumā tekstā ieviesusies kļūda saistībā ar summu EUR 564,18. Pareiza summa ir EUR 1483,70. Atbildētājam tika nosūtīta pretenzija 2019.gada 29.augustā un uz to tika atbildēts ar SIA "ZR Nami" 2019.gada 10.septembra vēstuli. Minētie dokumenti ir pievienoti prasības pieteikumam.

2018.gada 13.septembra akts ir spēkā un to ir sastādījis atbildētājs. Dokuments satur visus nepieciešamos rekvizītus tā spēkā esamībai. Minēto aktu ir parakstījis atbildētāja /amats/ /pers. F/.

Prasītājs atsaucas uz Civilprocesa likuma 110.pantu.

Šajā dokumentā ir minēts fakts, kas norāda uz ūdens noplūdes avārijas iemeslu, un šo iemeslu norāda neviens cits kā atbildētāja /amats/.

Tam faktam, ka atbildētāja lietvedībā valda nekārtība, un tāpēc tas nevar atrast paša parakstītu dokumentu, nav juridiskas nozīmes, un tas nevar kalpot par pamatu dokumentā norādīto ziņu apšaubīšanai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 178.panta 2.daļu pret rakstveida pierādījuma patiesīgumu nevar iebilst persona, kas to pati parakstījusi. Šī persona var apstrīdēt šo pierādījumu, ceļot atsevišķu prasību, ja paraksts dots vardarbības, draudu vai viltus ietekmē. Tādējādi, kamēr atbildētājs nav cēlis prasību par šī rakstveida pierādījuma atzīšanu par spēkā neesošu, un tiesa nav šādu prasību apmierinājusi, minētais dokuments ir uzskatāms par pierādījumu un ir vērtējams kopsakarā ar pārējiem pierādījumiem.

/pers. A/ ir bijis dzīvokļa /numurs1/īpašnieks. Kā redzams no Zemesgrāmatas nodalījuma Nr./numurs A/datiem, II daļas 1.iedaļas ieraksta Nr.38.1., /pers. A/ piederēja 1/14 daļa no nekustamā īpašuma /adrese A/, un nodots lietošanā dzīvoklis /numurs1/

/pers. A/ īpašuma tiesības 1/14 daļas apmērā, kas atbilda viņa dzīvokļa /numurs1/ zemesgrāmatā nostiprinātajām lietošanas tiesībām, izbeidzās 2018.gada 11.oktobrī kā tas redzams no ieraksta Nr.39.3.

Atbildētājs maldina tiesu, jo svarīgs šajā gadījumā ir nevis īpašuma atsavināšanas datums, bet gan datums, kad īpašuma tiesību maiņa reģistrēta zemesgrāmatā. Saskaņā ar Civillikuma 994.pantu par nekustamā īpašuma īpašnieku atzīstams tikai tas, kas par tādu ierakstīts zemesgrāmatā. Tā kā negadījums notika 2018.gada 12.septembrī, bet /pers. A/ īpašuma un lietojuma tiesības uz dzīvokli /numurs 2/ izbeidzās tikai 2018.gada 11.oktobrī, respektīvi, negadījuma dienā /pers. A/ bija dzīvokļa īpašnieks un lietotājs.

Nav nozīmes tam apstāklim, ka /pers. A/ savu īpašumu kādu laiku bija iznomājis citām personām. Tas nekādā veidā neatņem viņam īpašnieka tiesības, tajā skaitā apdrošināt savu īpašumu un arī prasīt apdrošināšanas atlīdzību par savam īpašumam nodarītajiem zaudējumiem.

Nozīme ir tam, ka atbildētāja apsaimniekošanā atradās dzīvoklis /numurs2/, kura inženierkomunikāciju bojājuma dēļ notika avārija, pie kuras ir vainojams atbildētājs. Šī iemesla dēļ atbildētājam ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, kurus tas ar savu prettiesisko bezdarbību ir nodarījis.

Dokuments, kuru lietā ir iesniedzis atbildētājs – 2018.gada 12.septembra Avārijas izmeklēšanas akts – nav uzskatāms par juridisku dokumentu un ir izslēdzams no pierādījumiem. Atšķirībā no prasītāja iesniegtā dokumenta, Atbildētāja iesniegto aktu ir parakstījušas nezināmas personas: dokumentā nav norādīts, kādas personas to ir sastādījušas, kā arī nav norādīts, kādas personas to ir parakstījušas. Uz akta redzams tikai viens paraksts un nav pat zināms, vai šo aktu ir parakstījis santehniķis vai pasūtītāja pārstāvis. Līdz ar to minētais dokuments nav spēkā un, iespējams, ir safabricēts. Lūdzu tiesu, 2018.gada 12.septembra Avārijas izmeklēšanas aktu nepievienot lietas materiāliem vai izslēgt to no pierādījumiem un nevērtēt, ja tas jau pievienots lietai. Cita starpā šis dokuments nekādi neizslēdz to informāciju, kas norādīta prasītāja iesniegtajā SIA "ZR Nami" izdotajā aktā, jo faktiski apstiprina tajā norādīto, ka ūdens tecējis no augšējā stāva, par ko nav strīda.

Nav šaubu, ka dzīvojamo māju īpašniekiem ir jārūpējas par to, lai viņu mājā tiktu veiktas visas nepieciešamās apsaimniekošanas un pārvaldīšanas darbības.

Prasītājs atsaucas uz Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 10.panta 1.daļu, 6.panta otrās daļas 1.punkta d) apakšpunktu.

Līdz ar to atbildētājam bija pienākums pārvaldīt un apsaimniekot mājas kopīpašumā esošās daļas, tai skaitā, bet ne tikai mājas ūdens apgādes sistēmu likumā noteiktajā kārtībā. Savukārt Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 16.panta otrajā daļā noteikts, ka par likuma prasību neievērošanu, veicot pārvaldīšanas uzdevumu, pārvaldnieks atbild likuma noteiktajā kārtībā. Atbildētājs vēlas izvairīties no atbildības un novelt vainu uz dzīvojamās mājas īpašnieku kopumu, taču minētā tiesību norma skaidri nosaka, ka tieši pats pārvaldnieks ir atbildīgs par likuma prasību neievērošanu, veicot pārvaldīšanas darbības.

Dzīvoklī esošie dvieļu žāvētāji, Dzīvokļu īpašuma likuma izpratnē ir kopīpašuma daļa. Kā jau norādīts prasības pieteikumā tiesību norma, pēc kuras vadoties, konstatējams, ka dvieļu žāvētājs ir kopīpašuma sastāvdaļa, ir Dzīvokļa īpašuma likuma 4.panta pirmās daļas 1.punkts.

Dvieļu žāvētājs ir karstā ūdens kopējās sistēmas elements un tā funkcionēšana ir atkarīga no kopējām inženierkomunikācijām. Tas nespēj funkcionēt patstāvīgi, to nav iespējams atslēgt vai noņemt, neiejaucoties kopējā siltā ūdens apgādes sistēmā.

Ir svarīgi ņemt vērā ietaišu inženiertehnisko funkcionalitāti, nevis to, vai tā ir pirms vai pēc stāvvada, kā to uzsver atbildētājs. Tieši šī iemesla dēļ augstāk minētā tiesību norma atsevišķi nodala kā kopīpašuma daļu tos sildelementus, kas atrodas atsevišķā īpašuma robežās, ja to funkcionālā darbība ir atkarīga no kopīpašumā esošajām inženierkomunikācijām. Dvieļu žāvētāji ir šie sildelementi, par kuriem runā Dzīvokļa īpašuma likuma 4.panta pirmās daļas 1.punkts.

Atbildētājs savu iebildumu pamatošanai ir norādījis nepareizu tiesību normu, kura nebija spēkā brīdī, kad radās tiesiskās attiecības. 2010.gada 28.septembra Ministru kabineta Noteikumu Nr.907 "Noteikumi par dzīvojamās mājas apsaimniekošanu, tehnisko apkopi, kārtējo remontu un energoefektivitātes minimālajām prasībām" 13.punkts redakcijā, kāda bija spēkā līdz 2018.gada 21.decembrim, paredz, ka apsaimniekotājs reizi mēnesī veic inženierkomunikāciju vizuālo apskati apkures, ūdensapgādes, kanalizācijas, ventilācijas, gāzesapgādes un elektroapgādes sistēmām.

Atbildētājs atsaucas uz minēto noteikumu 3.punkta šī brīža redakciju, kura ir atvieglojusi apsaimniekotāja pienākumu dzīvojamo māju apsekošanā, taču uz 2018.gada 12.septembri noteikumu 3.punkta redakcija noteica, ka dzīvojamās mājas, tajā esošo iekārtu un inženierkomunikāciju tehnisko stāvokli nosaka vizuālajā pārbaudē. Pārbaudes faktu fiksē dzīvojamās mājas apsekošanas reģistrācijas žurnālā. Savukārt 31.punkts noteica, ka dzīvokļu īpašumos sadalītā dzīvojamā mājā pārvaldnieks kopīpašuma daļā ietilpstošo iekārtu un inženierkomunikāciju daļas, kas atrodas atsevišķos īpašumos, vizuāli pārbauda pārvaldīšanas līgumā noteiktajā kārtībā. Ja dzīvokļa īpašnieks pārvaldniekam nenodrošina iespēju veikt vizuālo pārbaudi, minēto faktu fiksē dzīvojamās mājas apsekošanas reģistrācijas žurnālā.

Lietā nav nekādu pierādījumu, ka atbildētājs savus normatīvajos aktos noteiktos pienākumus būtu veicis jebkādā apjomā. Tas nav veicis mājas apsekošanu ne reizi mēnesī, ne reizi pusgadā, ne arī reizi gadā.

Dzīvokļa /numurs1/ īpašnieks nekad nav licis šķēršļus apsaimniekotājam veikt savus uzdevumus. Dzīvokļa īpašnieks nekad nav liedzis piekļuvi sava dzīvokļa inženierkomunikācijām. Tāpat nav nekādu ziņu, ka dzīvokļa /numurs2/īpašnieks būtu jebkādā veidā liedzis piekļuvi, lai apsaimniekotājs varētu apsekot komunikācijas. Ja šādi šķēršļi būt bijuši, tie būtu bijuši norādīti dzīvojamās mājas apsekošanas žurnālā, un atbildētājs to būtu iesniedzis tiesā. Tā kā šādu pierādījumu nav, nav pamatoti atbildētāja iebildumi, ka tas nav varējis kaut kur piekļūt.

Kā jau minēts prasībā, atbildētājam būtu jāapsaimnieko viss īpašums, nenodalot dzīvokļu īpašumu un kopīpašuma daļu, jo atbildētājs pats ir norādījis, ka māja nav sadalīta dzīvokļu īpašumos. Tas abildētāja atbildību nevis samazina, bet gan paplašina, jo arī dzīvokļi un to elementi ir kopīpašuma

daļa, kuru ir pienākums apsaimniekot atbildētājam.

Dzīvojamās mājas apsekošanas mērķis, saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu 2.punktu, ir nodrošināt dzīvojamās mājas uzturēšanu visā tās ekspluatācijas laikā un lai nepieļautu apdraudējuma iestāšanos.

Prasītāja ieskatā dzīvojamās mājas karstā ūdens sistēmas bojājums, kā tas secināms no atbildētāja aktā sniegtās informācijas, nav uzskatāms par nejaušu notikumu vai nepārvaramas varas apstākli Civillikuma 1773.panta izpratnē. Appludināšanas rezultātā izraisītie zaudējumi nav uzskatāmi par nejaušiem Civillikuma 1773.panta izpratnē, bet ir SIA "ZR Nami" prettiesiskas bezdarbības sekas, proti, noplūdi varēja novērst, ja dzīvojamās mājas kopējās inženiertehniskās komunikācijas būtu uzturētas pienācīgā tehniskā kārtībā, kas ir SIA "ZR Nami", kā mājas pārvaldnieka, tiešais pienākums.

Prasītāja ieskatā atbildētājs nav pienācīgi sekojis tā apsaimniekošanā nodotās dzīvojamās mājas komunikāciju tehniskajam stāvoklim, kas rezultātā noveda pie Dzīvokļa iekštelpu bojājumiem, tādējādi nodarot zaudējumus trešās personas mantai.

Prasītājs lūdz prasību apmierināt pilnā apmērā.

Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2022.gada 8.marta lēmumu tika noteikts prasītājam IF P&C Insurance AS Latvijas filiālei, termiņš līdz 2022.gada 23.martam iesniegt tiesā pierādījumus, kas apliecina, kādā viedā tika konstatēts, ka ūdens noplūde, kuras rezultātā saliets dzīvoklis /numurs1/, /adrese/, notikusi tieši no dzīvokļa /numurs2/, /adrese/, bojātā dvieļu žāvētāja savienojuma.

2022.gada 23.martā tiesā saņemta prasītāja atbilde par Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2022.gada 8.marta lēmumu, kur prasītājs norāda, ka 2018.gada 13.septembra akts ir spēkā un to ir sastādījis atbildētājs. Dokuments satur visus nepieciešamos rekvizītus tā spēkā esamībai. Minēto aktu ir parakstījis atbildētāja /amats/ /pers. F/.

Šajā dokumentā ir minēts fakts, kas norāda uz ūdens noplūdes avārijas iemeslu, un šo iemeslu norāda neviens cits kā atbildētāja /amats/.

Prasītājs uzskata, ka ir pierādīts fakts, ka noplūde notika no dzīvokļa /numurs2/ kā to norādījis pats atbildētājs savā aktā. Nekādu citu pierādījumu prasītājam nav un objektīvi nevar būt. Prasītājs vadās no atbildētāja sastādīta dokumenta, kurā ietverta ziņa par avārijas iemeslu un noplūdes vietu.

Kamēr atbildētājs nav cēlis prasību par šī rakstveida pierādījuma atzīšanu par spēkā neesošu, un tiesa nav šādu prasību apmierinājusi, minētais dokuments ir uzskatāms par pierādījumu un ir vērtējams kopsakarā ar pārējiem pierādījumiem.

Līdz ar to tiesai nav pamata apšaubīt paša atbildētāja sagatavotā un parakstītā dokumentā, kurā tas kā īpašuma apsaimniekotājs norāda avārijas cēloni – noplūdi no dzīvokļa /numurs2/ dvieļu žāvētāja.

Prasītāja uzskata, ka ar iesniegtajiem pierādījumiem ir pietiekami pierādīts negadījuma fakts, negadījuma vieta un iemesls.

Vadoties no teiktā, prasītājs lūdz prasību apmierināt pilnā apmērā.

Paziņojums par rakstveida procesu pusēm nosūtīts 2022.gada 8.martā.

Motīvu daļa

Pārbaudot civillietas materiālus, tiesa atzīst, ka If P&C Insurance AS Latvijas filiāle prasība pret SIA "ZR Nami" par zaudējumu piedziņu EUR 1483,70 apmērā ir noraidāma pamatojoties uz Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu, Civillikuma 1770., 1773., 1775., 1779.pantu.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 93.panta pirmajai daļai katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Netiek apstrīdēts fakts, ka 2017.gada 12.septembrī starp prasītāju, kā apdrošinātāju, un /pers. A/, kā apdrošinājuma ņēmēju, tika noslēgta Apdrošināšanas polise 391205368360, saskaņā ar kuru tika apdrošināts dzīvoklis /adrese/, apdrošināšanas laika posms ir no 2017.gada 19.septembra līdz 2018.gada 18.septembrim.

Kā pareizi norāda prasītājs saskaņā ar Civillikuma 994.pantu par nekustama īpašuma īpašnieku atzīstams tikai tas, kas par tādu ierakstīts zemes grāmatās.

Kā redzams no lietas materiālos esošā Nodalījuma noraksta no Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījuma Nr./numurs C/, kadastra Nr./numurs B/, /pers. A/ no 2004.gada 1.jūnija līdz 2018.gada 11.oktobrim bija reģistrētas īpašuma tiesības uz 1/14 daļu no nekustamā īpašuma /adrese A/, un nodots lietošanā dzīvoklis /numurs1/.

2018.gada 12.septembrī, t.i., apdrošināšanas līguma darbības laikā, ir notikusi apdrošinātā dzīvokļa /adrese A/, saliešana pamatojoties uz negadījuma brīdī spēkā esošā privātpersonu īpašuma apdrošināšanas līguma noteikumiem prasītājs ir apmaksājis salietā dzīvokļa atjaunošanas darbus, saskaņā ar SIA "Built In" sagatavoto un sertificēta būvspeciālista apstiprināto tāmi. Prasītājs norāda, ka prasītājam nodarīto zaudējumu apmērs ir EUR 1483,70, kurus lūdz piedzīt no atbildētāja

No prasības pieteikumā un atbildētāja paskaidrojumos norādītā izriet, Lietā nav strīda, ka māju /adrese/ apsaimnieko atbildētājs.

Lietas materiālos atrodas prasītāja iesniegtais atbildētāja SIA "ZR Nami" 2018.gada 13.septembra akts, kur norādīts, ka 2018.gada 12.septembrī plkst. 19.30 SIA "ZR Nami" pārvaldnieks saņēma informāciju par ūdens izplūdumu /adreseA/, tika izsaukts avārijas dienests SIA "Uniserviss" un uzsākti darbi plūdu seku likvidēšanai minētajā īpašumā. Aktā norādīts, ka ūdens ir tecējis no augšējā stāva /numurs2/ dzīvokļa, kur bija bojāts dvieļu žāvētāja savienojums, tika konstatēts, ka ir bojāti griesti, siena un grīdas segums. No iesniegtā akta redzams, ka to parakstījis SIA "ZR nami" /amats/ /pers. F/, akta paraksta daļā norādīts arī /AdreseA/, īpašnieks /pers. A/, taču /pers. A/ aktu nav parakstījis.

Tāpat lietas materiālos atrodas prasītāja iesniegtais 2018.gada 17.septembra Īpašuma apskates akts par vietas /AdreseA/, apskati, negadījuma rezultātā apdrošinātajam īpašumam nodarītajiem zaudējumiem. Aktā bojājumu cēlonis norādīts: noplūde no augšstāva. Aktu parakstījuši apskates veicējs un apskates dalībnieks.

Lietas materiālos atrodas atbildētāja iesniegtais 2018.gada 12.septembra Avārijas izmeklēšanas akts sastādīts par avāriju objektā /AdreseA/ 2018.gada 12.septembrī. Avārijas vieta objektā un avārijas raksturojums: /numurs1/ ūdens noplūde no augšējā stāva. Konstatētais avārijas cēlonis: dzīvoklī /numurs2/ konstatēta noplūde sienā no kapara caurules. Aktu parakstījis SIA "UNISERVIS" santehniķis, bez paraksta atšifrējuma, akta paraksta daļā norādīts pasūtītāja pārstāvis, taču pasūtītāja pārstāvis aktu nav parakstījis.

Prasītāja lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam nodarītos zaudējumus EUR 1483,70, pamatojot prasību ar 1770., 1773., 1775., 1779.pantu, Dzīvokļa īpašuma likuma 4.panta pirmās daļas 1.punktu, Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 5.pantu, 6.panta otrās daļas 1.punkta d) apakšpunku, Apdrošināšanas līguma likuma 45.panta pirmo daļu. Kā arī norāda, ka atbildētājs, kā dzīvojamās mājas pārvaldnieks, ir atbildīgs par mājas kopīpašumā esošo daļu un kopējo inženiertehnisko komunikāciju pienācīgu uzturēšanu un pārbaudi, kā arī par tehnisko apkopi un remontu. Ņemot vērā atbildētāja sastādīto aktu par saliešanas gadījumā konstatētajiem bojājumiem, ka noplūde notika dvieļu žāvētāja savienojuma bojājuma dēļ (kas ir karstā ūdensvada sastāvdaļa), kas ir daļa no mājas kopējām inženiertehniskajām komunikācijām, atbildētājs ir pilnībā atbildīgs par notikušo noplūdi un tā rezultātā nodarītajiem zaudējumiem.

Lemjot par celtās prasības pamatotību, tiesa vadās no Civillikuma 1779.panta, kas noteic, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

Saskaņā ar Civillikuma 1770.pantu ar zaudējumu jāsaprot katrs mantiski novērtējams pametums, bet 1775.pantā noteikts, ka katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina.

Savukārt Civillikuma 1773.pants noteic, ka zaudējums ir tiešs, kad tas ir prettiesīgas darbības vai bezdarbības dabiskās un nepieciešamās sekas, netiešs - kad tas cēlies sagadoties sevišķiem apstākļiem vai attiecībām, nejaušs - kad tā cēlonis ir nejaušs notikums vai nepārvarama vara.

Zaudējumu atlīdzības pienākums iestājas tad, kad vienlaicīgi pastāv šādi priekšnoteikumi jeb atlīdzības pamati:

1) tiesību aizskārēja neattaisnojama darbība, kas attiecīgos gadījumos ietver arī novērtējumu no vainojamības viedokļa;

2) zaudējumu esamība;

3) cēloniskais sakars starp zaudējumiem un neatļauto darbību *(K.Torgāns. Saistību tiesības. I daļa. Mācību grāmata.-Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2006, 209.lpp.)*.

Tādējādi prasībā par zaudējumu atlīdzību prasītājam ir jāpierāda, ka atbildētājs viņam zaudējumus ir nodarījis, kā arī konkrēts zaudējumu apmērs. Tikai pēc tam, kad ir konstatēts fakts par zaudējumu nodarīšanu, ir pamats tālāk risināt jautājumu par zaudējumu nodarītāja vainojamību un cēlonisko sakaru starp zaudējumiem un neatļauto darbību, jo pēdējie divi juridiskie sastāvi ir līdzeklis personas atbildības noteikšanai saistībā ar zaudējumu piedziņu un ir pakārtoti zaudējumu esamības faktam.

Lietā nav strīda par saliešanas faktu. Lietā ir strīds par to, vai atbildētājs ir atbildīgs par prasītājam radītajiem zaudējumiem. Lai konstatētu atbildētāja pienākumu segt prasītāja zaudējumus, nepieciešams konstatēt viņas vainu.

Saskaņā ar Apdrošināšanas līguma likuma 45.panta pirmo daļu, apdrošinātājam, kas izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību, ir subrogācijas tiesība, izņemot personu apdrošināšanas gadījumus.

No lietas materiāliem izriet, ka prasītājs regresa prasību par zaudējumu atlīdzību ir cēlis sakarā ar apdrošinātā nekustamā īpašumā esošo telpu bojājumiem, kas izmaksāti par apdrošinātā dzīvokļa atjaunošanas darbiem.

Izskatāmajā lietā sākotnēji ir jānoskaidro, vai atbildētājs var tikt vainots zaudējumu nodarīšanā.

Prasītājam, ceļot regresa prasību, ir jāpierāda obligātos priekšnosacījumus zaudējumu atlīdzināšanai.

Prasītājs pamato prasību ar tiesā iesniegtajiem pierādījumiem – atbildētāja SIA "ZR Nami" 2018.gada 13.septembra aktu, kur dzīvokļa /numurs1/, /adrese/, appludināšanas iemesls ir minēts augšējā stāva /numurs2/dzīvokļa bojātais dvieļu žāvētājs, 2018.gada 17.septembra Īpašuma apskates aktu par vietas /AdreseA/, apskati, negadījuma rezultātā apdrošinātajam īpašumam nodarītajiem zaudējumiem.

Tiesa, 2022.gada 8.martā rakstveida procesā pārbaudot lietas materiālus saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta ceturto daļu pieņēma lēmumu un paziņoja prasītājam par pierādījumu nepietiekamību, un noteica prasītājam iesniegt tiesā pierādījumus, kas apliecina, kādā viedā tika konstatēts, ka ūdens noplūde, kuras rezultātā saliets dzīvoklis /numurs1/, /adrese/, notikusi tieši no dzīvokļa /numurs2/, /adrese/, bojātā dvieļu žāvētāja savienojuma.

Atbildot uz tiesas 2022.gada 8.marta lēmumu, prasītājs norādījis, ka 2018.gada 13.septembra akts ir spēkā un to ir sastādījis atbildētājs, dokuments satur visus rekvizītus tā spēkā esamībai. Prasītājs uzskata, ka ir pierādīts fakts, ka noplūde notika no dzīvokļa /numurs2/, kā to norādījis pats atbildētājs savā aktā. Atbildētājs nav cēlis prasību par šī rakstveida pierādījuma atzīšanu par spēkā neesošu, ar iesniegtajiem pierādījumiem ir pietiekami pierādīts negadījuma fakts, negadījuma vieta un iemesls.

Tiesa atzīst par nepietiekami pierādītu zaudējumu nodarīšanas faktu.

Kā noskaidrots, vienīgie prasītāja pierādījumi ir atbildētāja SIA "ZR Nami" 2018.gada 13.septembra akts, par konstatētajiem bojājumiem dzīvoklī /numurs1/, /adrese/, kur dzīvokļa apliešanas iemesls norādīts – ūdens ir tecējis no augšējā stāva /numurs2/ dzīvokļa, kur bija bojāts dvieļu žāvētāja savienojums un 2018.gada 17.septembra Īpašuma apskates akts par vietas /AdreseA/, apskati, negadījuma rezultātā apdrošinātajam īpašumam nodarītajiem zaudējumiem.

Tiesas ieskatā minētie 2018.gada 13.septembra akts un 2018.gada 17.septembra Īpašuma apskates akts apliecina to, ka dzīvoklī /numurs1/ radušies bojājumi ūdens noplūdes rezultātā, tie nepierāda, ka dzīvokļa /numurs1/ appludināšana, 2018.gada 12.septembrī notikusi tieši tā iemesla dēļ, ka dzīvoklī /numurs2/ bijis bojāts dvieļu žāvētājs.

Arī atbildētāja iesniegtais 2018.gada 12.septembra Avārijas izmeklēšanas akts sastādīts par avāriju objektā /AdreseA/.

Lietā nav iegūti pierādījumi, ka būtu apsekots dzīvoklis /numurs2/, /adrese/, kā tas ir minēts 2018.gada 13.septembra aktā, kas savukārt ir obligāts priekšnosacījums, lai varētu nodibināt ūdens noplūdes avotu (attiecīgi arī cēloni). Lietā nav iegūti pierādījumi, ka bojājumi dzīvoklī /numurs2/, /adrese/, kuru rezultātā nopludināts dzīvoklis /numurs1/, radušies tieši atbildētāja vainas dēļ.

Minētais nedod pamatu atzīt atbildētāju par vainīgu dzīvokļa/numurs1/, /adrese/ saliešanā.

Prasītāja uzskata, ja akts nav apstrīdēts tiesā, tas ir pietiekošs pierādījums un nav pamata apšaubīt aktā atspoguļotas ziņas.

Kā jau teikts iepriekš, tiesa uzskata, ka akti apliecina to, ka dzīvoklī /numurs1/ radušies bojājumi ūdens noplūdes rezultātā, tie nepierāda, ka dzīvokļa /numurs1/ appludināšana, 2018.gada 12.septembrī notikusi tieši tā iemesla dēļ, ka dzīvoklī /numurs2/ bijis bojāts dvieļu žāvētājs un pie tā vainojams atbildētājs.

Kā jau iepriekš minēts, prasītājam, atbilstoši Civilprocesa likuma 93.panta ceturtajai daļai, tika izskaidrots, ka lietā nav iesniegti pierādījumi atbildētāja prettiesiskai rīcībai. Neskatoties uz minēto, prasītājs nav iesniedzis pierādījumus atbildētāja prettiesiskai rīcībai, kuras rezultātā prasītājam radušies zaudējumi un savā 2022.gada 23.marta atbildē tiesai prasītājs norādījis, ka citu pierādījumu nav.

Tas, ka mājas apsaimniekotājs, visticamāk nav veicis avārijas cēloņa izmeklēšanas darbības, nevar kalpot par pamatu tam, lai prasītājs tiktu atbrīvots no savu apgalvojumu pierādīšanas.

Izvērtējot lietā esošos pierādījumus kopsakarā ar prasītājas sniegtajiem paskaidrojumiem tiesa atzīst, ka lietā nav pierādīts būtisks apstāklis, proti, ka ūdens noplūde, kuras rezultātā radušies zaudējumi, notikusi atbildētāja vainojamas rīcības (darbība vai bezdarbība) dēļ.

Pie šādiem apstākļiem tiesa atzīst, ka prasība nav pierādīta un ir noraidāma pilnā apmērā.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 97., 194., 250.^{25}, 250.^{27}pantu, tiesa

nosprieda:

If P&C Insurance AS Latvijas filiāle prasību pret SIA "ZR Nami" par zaudējumu piedziņu noraidīt.

Saīsinātais spriedums sastādīts 2022.gada 6.aprīlī.

Saīsinātais spriedums nav pārsūdzams.

Sprieduma sastādīšanas lūgumu var iesniegt rakstveidā 10 dienu laikā no saīsinātā sprieduma sastādīšanas datuma.

Sprieduma sastādīšanas lūguma gadījumā spriedums būs pieejams tiešsaistes sistēmā 2022.gada 6.maijā.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas

Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese I.Krēvica

DOKUMENTS PARAKSTĪTS ELEKTRONISKI AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU